

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Observatori
de l'Estudiant

RESUM EXECUTIU

INFORMES D'INSERCIÓ LABORAL

Març 2016

Índex

<u><i>Inserción laboral de los egresados universitarios</i></u>	3
Ministerio de Educación (2015)	
<u><i>Inserció laboral dels titulats a Catalunya</i></u>	14
AQU (2014)	
<u><i>La inserció laboral dels titulats de màster</i></u>	17
AQU (2015)	
<u><i>La inserció laboral dels doctors i doctores</i></u>	20
AQU (2014)	
<u><i>Los estudiantes ante el mercado laboral</i></u>	24
KPMG (2015)	
<u><i>Ranking Everis – Empresa</i></u>	25
Fundación Everis (2015)	
<u><i>Barómetro de Empleabilidad y empleo de los universitarios en España</i></u>	28
Observatorio de Empleabilidad y Empleo Universitarios (2015)	

Inserción laboral de los egresados universitarios. La perspectiva de la afiliación a la Seguridad Social (2015) Ministerio Educación Cultura y Deporte

Aquest informe neix amb l'objectiu d'aportar dades contrastades sobre l'ocupabilitat i la inserció al mercat laboral dels joves universitaris amb la finalitat de millorar les polítiques universitàries i oferir als i les estudiants informació acurada sobre les titulacions que desitgen fer, per tal de facilitar-ne el procés de decisió.

L'anàlisi d'aquest primer informe s'ha dut a terme en base a les dades aportades per la vida laboral dels afiliats a la Seguretat Social, en concret la d'aquells estudiants titulats el curs 2009 – 2010. Les dades estan desagregades per branques de coneixement, sectors professionals i titulació, i aporten informació sobre cinc indicadors: la taxa d'afiliació (altes a la Seguretat social en un moment determinat); el percentatge d'autònoms; el tipus de contracte i la jornada laboral que fan; el grup de cotització a què pertanyen, agrupat en tres grans blocs segons la formació necessària per desenvolupar el treball (universitari, mitjà i baix-manual); i la base de cotització anual.

La gran majoria de titulats en el període escollit són de llicenciatura i diplomatura, però també s'hi inclouen estudiants de grau, de màster i de doctorat. En aquesta primera fase de l'anàlisi, però, només els universitaris de primer i segon cicle són objecte d'estudi, sobretot els provinents de llicenciatura i diplomatura ja que els graus estan poc implantats encara. L'anàlisi se centra, per tant, en els titulats de primer i segon cicle del curs 2009-10 que estan donats d'alta a la Seguretat Social, utilitzant com a criteri metodològic una anàlisi transversal d'aquesta cohort els anys 2010, 2011, 2012, 2013 i 2014.

Cal remarcar que les taxes d'afiliació no corresponen a les taxes d'ocupació. No estan inclosos en l'estudi: titulats donats d'alta com autònoms afiliats a una mutualitat del seu col·legi professional; titulats que treballen en un país estranger; els titulats que hagin accedit a l'Administració Pública abans de 2011 que estaran afiliats a MUFACE o aquells que estiguin afiliats a ISFAS.

1. Taxa d'afiliació a la Seguretat Social

1.1. Taxa d'afiliació segons tipus d'universitat

Aquest indicador mesura el percentatge de titulats universitaris en alta a la Seguretat Social dels anys naturals següents a la finalització de la titulació, és a dir el 2011, 2012, 2013 i 2014.

En primer lloc, les dades d'afiliació augmenten a mesura que passen els anys, s'incrementen fins a 20 punts percentuals des del primer any, (43,4 %) fins el quart, (64,4 %) després d'haver-se matriculat. Segons el tipus d'universitat, es constata que per a les universitats privades en el primer any següent a la titulació, la taxa d'afiliació és 10 punts superior a la pública (52,9 % enfront del 42,1 %), però la diferència es redueix a mesura que passen els anys, per al 2014 és del 69,4 % a les privades i del 63,7 %, a les públiques.

Una de les possibles explicacions és l'existència d'oferta acadèmica en les universitats públiques de carreres que tenen una taxa d'afiliació menor, i que no estan disponibles a la gran majoria d'universitats privades. Seria el cas, per exemple, de Belles Arts, Biologia, les filologies Hispànica i Anglesa, Història, Història de l'Art i Química. En segon lloc, també cal remarcar que l'accés a les universitats privades està fortament lligat a les condicions socioeconòmiques dels estudiants sent, en general, millors per als de la privada que per als de la universitat pública i això podria influir en la posterior inserció laboral. Per últim cal tenir en compte que un ampli conjunt d'universitats privades són de l'àmbit empresarial, la qual cosa possibilita establir xarxes relacionals amb aquest sector que permeten un ventall d'empreses de pràctiques més ampli, cosa que facilita la incorporació dels titulats al mercat laboral.

Les dades mostren, també, una diferència substancial entre l'afiliació segons si la universitat és presencial o no presencial. Mentre que en les presencials, com s'ha dit, la tendència és d'augment fins al quart any, en les no presencials es manté constant però superior. Això s'explicaria pel perfil d'estudiants de les universitats no presencials: al voltant del 70 % tenen més de 30 anys, mentre que aquest percentatge és del 10,7 % a les universitats presencials.

És constatable la diferència, també, entre la universitat no presencial UNED i la UOC en la mesura que aquesta darrera presenta taxes d'afiliació gairebé 20 punts percentuals superiors a les de la UNED. Els motius són diversos: la UOC té una població universitària més jove i, se suposa, amb una major destresa per a les noves tecnologies; la taxa d'afiliació dels titulats de la UOC abans de finalitzar els estudis és superior a la dels titulats a la UNED (76,5 % enfront del 56,1 %); i un 86 % dels titulats a la UOC el curs 2009-2010 provenien de Catalunya, comunitat autònoma amb una taxa d'afiliació superior a la mitjana nacional.

1.2. Taxa d'afiliació segons branca de coneixement i àmbit d'estudi

Les dades disponibles en aquest apartat deixen entreveure una falta de correlació entre les titulacions més demanades pels estudiants i aquelles que aconseguen una major taxa d'afiliació al mercat laboral. Les titulacions més sol·licitades són les de la branca de Ciències Socials i Jurídiques, amb un 54,3 % de titulats, mentre que la taxa d'afiliació en el quart any es manté per sobre de la mitjana (63,8 % enfront del 64,4 %).

Enginyeria i Arquitectura, no obstant, representen un 21 % dels titulats i la taxa d'afiliació se situa per sobre de la mitjana en tots els anys. El mateix passa amb les Ciències de la Salut, amb un 12 % dels titulats i una afiliació molt per sobre de la mitjana (71,4 % enfront del 64,4 %). Pel que fa a Arts i Humanitats, amb un 6,9 % d'estudiants universitaris, és la taxa més baixa d'afiliació (48,8 %).

En el cas de les Ciències, tot i que la taxa d'afiliació en el quart any se situa entorn a la mitjana, en els primers anys és més baixa perquè un 57,2 % dels llicenciats en aquesta branca continuen estudiant en acabar la titulació. El període de formació segueix ja que la branca està dirigida a continuar la component professional científica.

Una anàlisi més acurada exigeix una desagregació més precisa dels àmbits ja que dintre de les branques n'hi ha que presenten comportaments molt dispers en termes d'afiliació. Així, es pot constatar que les titulacions amb més taxa d'afiliació el primer any són Informàtica, Formació de Personal Docent, Serveis Socials, Enginyeria, Administració i Negocis, Salut i Serveis Personals. Si es compara amb les del quart any,

es comprova que es mantenen, amb les taxes més altes, Informàtica (que passa del 60,9 % al 78 %) i Salut (que passa del 44,7 % al 71,7 %).

Es mantenen també les titulacions relacionades amb les Enginyeries, les relacionades amb l'Administració i Negocis, i les de Formació en Personal Docent. Cal destacar el cas de l'àmbit de les Matemàtiques i Estadística, que passen d'una taxa el primer any d'un 41,6 % a un 72,2 % el quart any.

Les pitjors taxes les mantenen els dels àmbits d'Humanitats i arts.

1.3. Taxa d'afiliació segons la titulació

Les cinc titulacions que aconseguen millors taxes d'afiliació al llarg del període analitzat són Òptica i Optometria, Ciències Actuarials i Financeres, Enginyeria en Automàtica i Electrònica Industrial, Enginyeria en Electrònica i Enginyeria Informàtica.

Hi ha altres titulacions que els titulats milloren dràsticament la seva afiliació al llarg dels quatre anys i que es troben entre les que tenen millors taxes. És el cas de Farmàcia, Podologia, Enginyeria Tècnica en Informàtica i, sobretot, Medicina.

Pel que fa a aquelles titulacions que presenten taxes més baixes en el quart any, cal remarcar que ja se situaven en les darreres posicions des del moment en què van finalitzar els estudis. Són principalment les Filologies (gallega, hebrea, romànica, eslava, àrab i portuguesa) i Belles Arts. També s'hi inclouen altres com Història, Filosofia, i Història de l'Art.

1.4. Taxa d'afiliació i nota mínima d'accés a les diferents titulacions

Aquesta anàlisi permet estudiar la relació existent entre la demanda que tenen certes titulacions i la seva capacitat d'inserció laboral. Es va partir de la nota mínima, entenent que aquesta nota és el resultat de l'oferta de plaça que realitzen les universitats i la demanda dels estudiants, de manera que és més elevada quan hi ha menys oferta de places i més demanda.

Començant per les titulacions amb afiliacions més altes destaquen, per exemple, Òptica i Optometria amb una taxa d'afiliació (t.a.) del 84 % i una nota mitjana de tall (n.m.t.) de 5,29 i ADE, (t.a. 72,7 % i n.m.t. 5,39). És més significatiu encara el cas de les titulacions relacionades amb la Informàtica (t.a. 78 % i n.m.t. 5,05) i Enginyeries Tècniques Industrials, amb una nota mitjana de tall entorn els cinc punts i taxes d'afiliació al voltant del 71,5 %.

No obstant, si s'analitzen algunes de les titulacions amb taxes més baixes d'afiliació i amb un volum més alt d'estudiants titulats, les notes són significativament més elevades. És el cas de, per exemple, Publicitat i Relacions Públiques (t.a. 63,3 %, n.m.t. 6,28), Comunicació Audiovisual (t.a. 54,5 % i n.m.t. 6,52) i Periodisme (t.a. 58,1 % i n.m.t. 6,36).

Es constata, per tant, un desequilibri entre la demanda que fa el mercat laboral (des de la perspectiva d'altres a la Seguretat Social) i la demanda dels estudiants (en relació a l'oferta de les universitats).

2. Percentatge d'afiliats al règim especial de treballadors autònoms de la Seguretat Social

2.1. Percentatge d'autònoms segons universitat

El percentatge d'estudiants titulats que s'afilien com autònoms és, en general, baix. En el primer any són un 7 % i quatre anys després 10,3 %. En les universitats privades, però, el percentatge és més alt que en les públiques (16,3 % el quart any enfront del 9,3 % de les públiques).

2.2. Percentatge d'autònoms segons branca de coneixement i àmbit d'estudi

La branca amb més percentatge d'autònoms és Ciències de la Salut (15,3 % el quart any), que inclou titulacions com Odontologia, Veterinària i Fisioteràpia amb una alta propensió a l'exercici de la professió per compte propi. Ciències Socials i Jurídiques és la branca amb un percentatge més baix (8,7 % el quart any).

Per àmbits d'estudi, el percentatge més alt d'autònoms al quart any el tenen Arquitectura i Construcció (27,5 %) seguides per Veterinària (26,4 %), Agricultura, Ramaderia i Pesca (17 %), Arts (16,7 %), Dret (15,6 %) i Salut (15,3 %).

2.3. Percentatge d'autònoms segons la titulació

Són tres les titulacions que destaquen amb més autònoms al quart any però també al llarg dels quatre anys: Odontologia (66,7 % amb una taxa d'afiliació del 75,9 %), Podologia (60,1 % amb una taxa d'afiliació del 79,1 %) i Arquitectura (48,1 % amb una taxa d'afiliació del 43,9 %).

Entre les titulacions amb menys percentatge el quart any destaquen Medicina (0,3 %), Biotecnologia (0,8 %), Infermeria (3,6 %), Química (3,4 %), Física (4 %) i les de Magisteri.

3. Tipus de contracte dels titulats universitaris afiliats a la Seguretat Social per compte d'altri

3.1. Tipus de contracte segons el tipus d'universitat

El 48,2 % dels afiliats tenen, l'any després de la seva graduació, una feina indefinida enfront d'un 51,8 % que té una de temporal. Quatre anys després el percentatge que té contracte indefinit és del 50,7 %.

Pel que fa a la naturalesa de la universitat, pública o privada, i centrant-nos només en les presencials, el quart any les públiques tenen un 49,3 % d'afiliats amb feina indefinida i les privades un 53,7 %.

3.2. Tipus de contracte segons la branca de coneixement i l'àmbit d'estudi

Els majors percentatges de temporalitat es donen en les Ciències de la Salut amb un 66,2 % i els menors en les Enginyeries amb un 38,1 %. Per àmbits d'estudi, Informàtica és la que presenta percentatges més alts de

feina indefinida amb un 72 % el quart any, seguit per Dret (70 %), Administració i Negocis (67,1 %) i Estadística (64 %).

En la banda oposada, els majors percentatges de temporalitat els presenten les Ciències Físiques i Geològiques amb només un 32,7 % de contractes indefinits, i Ciències de la Vida (31 %). Es pot concloure que els titulats universitaris dels estudis especialment relacionats amb el camp científic, la investigació i el desenvolupament, així com aquelles relacionades amb la salut i la formació de personal docent, són els que tenen percentatges més alts pel que fa a la temporalitat en la feina.

4. Jornada laboral dels titulats universitaris afiliats a la Seguretat Social per compte d'altri

4.1. Jornada laboral segons el tipus d'universitat

Dels titulats universitaris el curs 2009-10 afiliats a la Seguretat Social per compte d'altri segons jornada laboral, un 67,7 % tenen el primer any jornada completa, un 18,3 % mantenen una feina de mitja jornada o més que no arriba a ser completa, i un 14 % treballa menys de mitja jornada. En el quart any es constata un increment del percentatge d'universitaris a temps complet (74,2 %) i una disminució dels que treballen a mitja jornada (8,9 %).

La principal diferència segons el tipus d'universitat es dona en el caràcter presencial o no de la universitat: als quatre anys de la graduació, tant els estudiants de l'OBERTA com de la UNED presenten percentatges més alts de feina indefinida que els titulats de les universitats públiques i privades presencials. Això és degut, com es veurà, a l'elevat percentatge de titulats de les universitats no presencials que es troben en actiu al mercat de treball abans de finalitzar els seus estudis.

4.2. Jornada laboral segons branca de coneixement i àmbit d'estudi

Les branques d'Enginyeria i Arquitectura i Ciències són les que presenten major percentatge d'afiliats amb contracte a temps complet, mentre que Ciències Socials i Jurídiques i Arts i Humanitats són les que tenen menors percentatges.

Per àmbit d'estudi, són els llicenciats en Informàtica els que al cap de quatre anys mantenen una taxa més alta d'afiliació a temps complet (95,3 %), seguits pels Enginyers (94 %). El percentatge més baix és el dels que han fet Magisteri Infantil i Primària (53,6 %) i Humanitats (54,1 %).

5. Grup de cotització dels titulats universitaris afiliats a la Seguretat Social

5.1. Grup de cotització segons el tipus d'universitat

Els grups de cotització s'han format de la manera següent:

- Universitari: relacionats amb el nivell de formació superior (enginyeria, llicenciatura, alta direcció, diplomatures, enginyeries tècniques).
- Mitjà, no manual: nivell de formació de caràcter mitjà no manual.
- Baix i manual: no es requereix formació específica i la feina és de caràcter manual.

El 48,5 % del total de titulats pertanyen, en el primer any després de llicenciar-se, al grup de cotització d'universitaris i el 28,4 % al més baix. Les xifres al cap de quatre anys són del 55,5 % universitaris i del 24,4 % del grup baix manual. Només un de cada dos titulats universitaris afiliats a la Seguretat Social aconsegueix feina d'acord amb el seu nivell formatiu.

S'observen diferències evidents en relació a la naturalesa de la universitat. El primer any, en les públiques, el 46,3 % ocupa una feina d'acord amb el seu nivell formatiu; en les privades aquest percentatge arriba al 60,6 %. Quatre anys després els percentatges de titulats que treballa en el grup universitari són per a les públiques el 53,8 % i per a les privades el 66,1 %.

5.2. Grup de cotització segons branca de coneixement i àmbit d'estudi

Ciències Socials i Jurídiques és la branca on menor percentatge d'afiliats hi ha que pertanyen al grup de cotització d'universitaris: en el quart any un 44,7 %, mentre que el 31,9 % fa feines pertanyents a un grup de cotització de feina manual que no requereix qualificació. Arts i Humanitats, tot i tenir en general taxes més baixes d'afiliació, sí que se situa millor pel que fa a estudiants en el grup de cotització universitari.

En una situació totalment oposada hi ha els llicenciats en Ciències de la Salut. Són els que aconsegueixen en proporció més alta una feina d'acord amb el seu nivell formatiu (88,2 %).

Segons els àmbits d'estudi, les titulacions en l'àmbit de la Salut i Veterinària troben en major mesura feina adequada al seu nivell formatiu (87,3 % i 81,3 %). Els que pitjor se situen són Turisme, Administració i Negocis (31,8 %), Art (37,1 %) i Periodisme i Informació (38,4 %).

5.3. Grup de cotització i nota mínima d'accés a les diferents titulacions

Es divideix l'anàlisi en dos grups: els que estan duen a terme feines d'acord amb el seu nivell formatiu; i els que ocupen feines en un grup de cotització relacionat amb tasques de caràcter manual que no els fa falta qualificació específica.

En el primer grup es troben, entre altres, Òptica i Optometria amb un percentatge del 90,6 % de titulats que treballa d'acord amb el seu nivell, mentre que la nota de tall era de 5,29; Enginyeria informàtica amb el 60,2 % en feines del seu nivell i la nota de tall és 5,05; i Física amb un percentatge del 81,8 % i una nota de tall de 5,01.

En el segon grup hi ha, per exemple, Publicitat i Relacions públiques on només un de cada tres llicenciats estan donats d'alta laboral en un grup de cotització d'acord amb el seu nivell formatiu, mentre que la nota

d'accés és de 6,28; Comunicació audiovisual amb un 35,2 % de titulats amb feines de caràcter universitari i una nota de 6,52; i Periodisme amb un 37,5 % dels titulats amb feina d'acord amb el seu nivell formatiu i una nota de tall de 6,36.

6. Base de cotització anual dels titulats universitaris afiliats a la Seguretat Social per compte d'altri

6.1. Base de cotització segons el tipus d'universitat

La base mitjana de cotització anual dels afiliats a la Seguretat Social per compte d'altri a temps complet se situa, en el primer any, en 22.578,8 € i s'incrementa un 5,1 % fins arribar al quart any, que és de 23.735,8 €.

Segons la distribució dels assalariats universitaris a temps complet per tram base de cotització un i tres anys després de titular-se, es pot constatar una evolució molt suau cap a una lleugera millora en les bases de cotització. Pràcticament un de cada quatre universitaris afiliats a la Seguretat Social per compte d'altri té una base de cotització d'entre 12.000 € i 18.000 € anuals, i més de la meitat ocupa un lloc de treball amb base de cotització inferior als 24.000 €. Tres de cada quatre universitaris tenen una feina amb base de cotització inferior a 30.000 € anuals tres anys després de la graduació.

La base de cotització és menor per als titulats en universitats públiques que per als de les privades, i això es manté en tot el període estudiat. També s'observa diferència entre els titulats en les universitats presencials i les no presencials a favor dels darrers.

6.2. Base de cotització segons branca de coneixement i àmbit d'estudi

Segons les branques d'estudi, els estudiants que s'han llicenciat en una titulació de la branca de Ciències són els que quatre anys després tenen una base menor de cotització (20.406 €) i els que ho han fet en la branca de Ciències de la Salut o Enginyeria i Arquitectura, tenen la base més elevada (25.506,4 € i 25.737,6 € respectivament).

En la línia del que ja s'ha vist anteriorment analitzant com a indicador el tipus de contracte, aquelles titulacions amb major vocació científica o de formació i que poden contribuir de forma més decisiva al desenvolupament tecnològic i econòmic, com són Ciències de la Vida, Física, Química i Geològiques, o Formació de Personal Docent són les que tenen una base de cotització més baixa i (percentatge més alt d'afiliats amb base de cotització per sota dels 30.000 €); al contrari, les relacionades amb Enginyeries, Dret, Ciències Socials i del Comportament i Administració i Negocis són les que tenen percentatge més alt d'afiliats en base de cotització superior als 30.000 €.

7. Situació laboral dels titulats universitaris abans de finalitzar els seus estudis

En aquest apartat s'analitza la situació dels titulats universitaris que estaven donats d'alta a la Seguretat Social l'any 2010 abans de finalitzar els estudis. Les dades d'aquest capítol permeten fer un seguiment d'aquests llicenciats i l'evolució en el mercat laboral un cop han conclòs la carrera universitària.

Un de cada quatre universitaris (26,4 % dels llicenciats) estava donat d'alta el març del 2010, abans de finalitzar els estudis. En les universitats públiques aquest percentatge és inferior respecte a les privades, però la diferència més gran s'observa entre les presencials i no presencials: les primeres, tant públiques com privades, es troben per sota del 30 % mentre que la UNED té un 56,1 % i l'OBERTA, un 76,5 %.

Aquestes dades s'han de tenir en compte per explicar aspectes analitzats en aquest estudi, com per exemple les diferents taxes d'afiliació que s'observen a les universitats no presencials a partir del moment de la graduació.

Segons branca de coneixement, el percentatge més alt d'afiliats abans de finalitzar els estudis hi ha Ciències Socials i Jurídiques (30 %) i el menor en la branca de Salut (15,1 %).

Del 26,4 % que treballen abans d'acabar la carrera, el 53,9 % té una feina indefinida i el 60,6 % treballa a temps complet, mentre que el 21,3 %, una jornada inferior a 20 hores.

Pel que fa als grups de cotització, el 35,4 % tenen una feina d'acord amb la seva formació universitària, el 26,7 % una que requereix el nivell mitjà, i el 37 % estan contractats per fer feines manuals.

Si s'analitzen les taxes d'afiliació posteriors d'aquesta població, en concret es pot constatar que l'afiliació cau lleugerament en els anys posteriors a la graduació i en el quart any hi ha un petit repunt. Per tal d'analitzar més acuradament les dades, és necessari conceptualitzar-les i comparar-les amb la taxa d'atur juvenil (d'entre 25 i 30 anys) d'aquest període. Això permet comprovar que la taxa d'atur augmenta en l'interval temporal en què la taxa d'afiliació de la població universitària disminueix. Per tant, és possible afirmar que el descens observat obeeix gairebé exclusivament a la situació del mercat de treball i a la crisi econòmica. En termes generals, però, s'observa que els estudiants afiliats abans de començar els seus estudis segueixen en el mercat laboral encara que en feines que requereixen una qualificació més baixa de la que han obtingut.

Pel que fa a l'evolució del tipus de contracte dels universitaris que treballaven abans de llicenciar-se, es pot observar que el percentatge de contractes indefinits augmenta al llarg dels anys, passa del 53,9 % al 66,1 %; aquest percentatge és més alt per als estudiants que no estaven afiliats abans de llicenciar-se, cosa que deixa patent que aquells que ja estaven donats d'alta a la Seguretat Social abans d'acabar els estudis aconseguixen en major proporció un contracte indefinit.

Passa el contrari amb l'evolució del grup de cotització. Tot i haver-hi una millora entre els que treballaven abans de matricular-se al llarg del període, ja que passen de ser un 37 % els que es troben en el grup de cotització manual a ser un 23,2 %; per a tot el conjunt d'afiliats, al cap de quatre anys d'acabar, el 55,5 % arriba a una feina d'acord amb el seu nivell formatiu. Això són quatre punts percentuals més per sobre del nivell assolit pels que estaven treballant abans de llicenciar-se. Pot ser causa d'acomodar-se al lloc de treball que s'ocupava abans de finalitzar els estudis per raons de la crisi econòmica.

Segons la branca de coneixement, els de Ciències Socials i Jurídiques són els que ocupen llocs que requereixen menys qualificació. Són el col·lectiu que pitjor es troba de totes les branques també al cap de quatre anys de finalitzar la carrera, tot i ser el que compta amb una afiliació més important abans de llicenciar-se. Per contra, els que milloren més l'adequació formativa són els de Ciències de la Salut.

8. Conclusions

- L'estudi s'ha realitzat sobre la cohort d'estudiants llicenciats el curs 2009-2010, una població total de 190.749 estudiants. L'anàlisi ha tingut un caràcter transversal de la situació dels llicenciats en la Seguretat Social, prenent com a data fixa d'anàlisi el 23 de març dels quatre anys posteriors a la finalització dels estudis.
- La taxa d'afiliació (altes a la Seguretat Social) un any després de finalitzar els estudis és del 43,4 % i, quatre anys després, del 64,4 %.
- Les universitats públiques mostren taxes inferiors a les privades, fet que podria ser per:
 - L'oferta diferent de titulacions entre universitats públiques i privades. Les primeres n'ofereixen més amb taxes d'afiliació relativament baixes.
 - L'origen socioeconòmic dels estudiants que accedeixen a un tipus d'universitat o un altre.
 - La procedència de l'àmbit empresarial de la gran majoria de privades, contribuint a una relació més intensa entre universitat i empresa.
- Diferència considerable entre les taxes d'afiliació d'universitats presencials i no presencials. Això és degut sobretot al perfil d'estudiants de cada universitat, en les no presencials compten amb un percentatge més alt d'alumnes que ja treballaven abans de finalitzar la carrera.
- Abans d'analitzar dades d'inserció cal tenir en compte la informació següent relativa a l'accés al sistema universitari:
 - En el curs 2009-2010 el 28,7 % de titulacions tenien menys de 50 estudiants de nou ingrés, i gairebé 1 de cada 2 tenia menys de 75 estudiants.
 - La mitjana de la nota mínima d'accés a tots els centres propis de les facultats i escoles universitàries per al curs 2008-2009 era de 5,45. En el 72,2 % de les titulacions es podia accedir amb una nota inferior al 5,5. Al 62 % s'accedia amb un 5.
- Un de cada dos titulats (54,3 %) és de la branca de Ciències Socials i Jurídiques, però la seva taxa d'afiliació està per sota de la mitja el quart any. La branca que presenta pitjor inserció és la d'Arts i Humanitats. Ciències de la salut és la que assoleix quotes més altes el quart any (71,4 %). Enginyeria i Arquitectura són també les que tenen taxes més altes (67,2 %).
- En l'anàlisi per àmbit d'estudi es troben àmbits amb taxes d'afiliació més altes tant el primer com quart any: Informàtiques, Enginyeries, Administració i Negocis i Formació del Personal docent. En la banda oposada troben Arts i Humanitats.
- L'anàlisi evidencia un cert desequilibri entre les carreres més demanades pels estudiants i les taxes d'afiliació.
- El percentatge d'autònoms afiliats a la Seguretat Social és del 7 % el primer any i 10,3 % quatre anys després.
- Per branques de coneixement, les Ciències Socials i Jurídiques concentren el menor percentatge d'autònoms.
- Les dades segons tipus de contracte evidencien que només un de cada dos afiliats per compte d'altri té una feina indefinida, sense haver-hi una millora al llarg dels quatre anys estudiats.
- Enginyeria i arquitectura és la branca amb un percentatge més alt de contractes indefinits, seguit de Ciències Socials i Jurídiques. Segons els àmbits d'estudi, Informàtica, Dret, Administració i Negocis i Matemàtiques agrupen les titulacions amb un percentatge més alt de feina indefinida. A

l'altre extrem trobem els àmbits relacionats amb la salut, formació del professorat d'infantil i primària, i les relacionades amb la investigació i desenvolupament tecnològic.

- El tipus de jornada, segons si és a temps parcial o temps complet, tampoc té grans variacions al llarg dels quatre anys. S'ha de tenir en compte que s'hi ha de considerar com un factor explicatiu la pròpia elecció personal.
- A través del grup de cotització es poden extreure conclusions sobre la sobrequalificació dels llicenciats en el mercat laboral. Al cap de quatre anys, només un de dos titulats universitaris afiliats a la Seguretat Social ocupa un lloc de treball d'acord amb la seva qualificació. Aquestes dades estan afectades pels tres factors explicats anteriorment.
- Els llicenciats en la branca de Ciències Socials i Jurídics són els que en menor proporció fan feines d'acord amb el seu nivell formatiu.
- Tenint en compte el grup de cotització, novament, s'observa un desajust important entre el tipus de formació que demanda el mercat de treball i l'elecció formativa dels estudiants. Els llicenciats de carreres on hi ha una demanda baixa, presenten taxes d'afiliació més altes i més probabilitat de ser contractats segons el seu nivell formatiu. A l'altre extrem, titulacions molt demandades presenten baixes taxes i baixa probabilitat de feina d'acord amb la qualificació universitària.
- La base de cotització dels llicenciats se situa, en el quart any, en 23.735,8 €. No hi ha un increment significatiu respecte el primer any. Cal contextualitzar aquesta dada en el període de crisi econòmic, d'augment de la taxa d'atur i de baix o inexistent creixement salarial.
- Enginyeries, Dret, Administració i Negocis i Ciències Socials, entre altres, són els estudis que tenen un percentatge més alt de llicenciats que en el quart any tenen una base de cotització superior a 30.000 €. Formació del professorat, ciències de la vida, ciències físiques, químiques i geològiques són els que tenen un percentatge més baix de llicenciats superior a aquesta base.
- El 26,4 % dels llicenciats ja estava afiliat abans d'acabar els estudis. D'ells, un 53,9 % té un contracte indefinit i el 60,6 % a jornada completa. El 35,4 % tenen feines d'acord amb el seu nivell universitari.
- Per branca de coneixement, gairebé 1 de cada 3 llicenciats en Ciències Socials i Jurídiques treballa abans d'acabar la carrera enfront d'1 de cada 4 d'Enginyeria i Arquitectura, 1 de cada 5 de Ciències i 1 de cada 6 de Ciències de la Salut. Els de Ciències Socials i Jurídiques són, però, els que en una proporció més alta es troben en feines inferiors a la seva qualificació.
- Els universitaris que treballaven abans d'acabar la carrera han aconseguit mantenir més les seves feines que no la resta de la població jove, encara que a costa d'ocupar feines que requereixen una qualificació inferior a la dels universitaris.
- El percentatge de contractes indefinits que té aquesta població quatre anys després de llicenciar-se és clarament superior a la mitjana: un 66,1 % enfront del 50,7 % per al total poblacional.
- No obstant, si s'analitza el tipus de feina, al cap de quatre anys tan sols un 51,4 % ocupa feines d'acord amb el seu nivell formatiu. Per a la població afiliada total el percentatge és del 55,5 %. Això posa de manifest que els estudiants mantenen les seves feines d'abans de llicenciar-se, que són de menor qualificació, a causa del període de crisi econòmica.
- Si els resultats s'analitzen per branques, l'efecte s'evidencia en les de Ciències de la Salut. Quatre anys després de finalitzar els estudis, per al total d'afiliats el percentatge que treballa d'acord amb

el seu nivell formatiu és del 88,2 %. Per als estudiants que treballaven abans de llicenciar-se, és del 77,2 %.

Universitat i treball a Catalunya. Estudi de la inserció laboral de la població titulada de les universitats catalanes (2014) Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

Aquesta és la cinquena edició de l'estudi. Hi participa tot el sistema universitari català, públic i privat. El sistema públic representa el 68 % de la població i el privat (inclosos centres adscrits) el 32 % restant. S'analitza la inserció laboral de 17.337 persones titulades, d'un total de 31.279 que es van graduar el curs 2009-2010; això representa el 55 %.

Les dades provinents d'estadístiques oficials demostren reiteradament que, com més nivell educatiu, més taxa d'activitat, més taxa d'ocupació, menys atur i més salari.

El 77 % de la població graduada a les universitats presencials catalanes ho ha fet en centres públics. El 15 % i el 8 % restant s'ha graduat, respectivament, a les universitats privades i als centres adscrits.

El 50 % ho han fet en l'àrea de Ciències Socials, seguits d'Enginyeria i Arquitectura (22 %), Ciències de la Salut (11 %), Humanitats (9 %) i Ciències Experimentals (7 %).

1. Situació laboral 3 anys després d'acabar els estudis

El 85 % de les persones graduades treballen tres anys després d'haver acabat els estudis. La variació de l'ocupació entre àrees disciplinàries no supera els 12 punts percentuals: 88 % a Ciències de la Salut i 76 % a Humanitats.

L'atur afecta l'11 % de les persones graduades (16 % a Humanitats i 8 % a Ciències de la Salut). Igual que en edicions anteriors, els resultats globals mostren diferències segons tipologia d'estudis: Humanitats mostra el comportament més negatiu i Ciències de la Salut, el més positiu.

El 75 % de les persones ocupades treballen a temps complet. Aquesta xifra oscil·la entre el 92 % a Enginyeria i Arquitectura i el 61 % a Humanitats o 63 % a Ciències de la Salut (l'àrea que té més taxa d'ocupació però més taxa de parcialitat).

2. Evolució de la situació laboral

A les universitats públiques, la taxa d'ocupació ha baixat pràcticament 5 punts en relació amb l'estudi del 2011. L'atur ha pujat en la mateixa proporció.

L'impacte de la crisi s'ha notat en totes les àrees, però en aquesta edició Humanitats i Ciències Experimentals l'han patida més fortament (6 i 7 punts percentuals menys de taxa d'ocupació respectivament), i Enginyeria i Arquitectura és l'àrea que en perd menys.

3. Contractació pública i privada

La majoria de les persones graduades (78 %) treballen en l'àmbit privat. El 22 % ho fan en l'àmbit públic. La contractació en aquest àmbit està fortament lligada a la tipologia d'estudis, de manera que per a

titulats/des en Medicina i Odontologia un 52 % estan contractats en l'àmbit públic, però només un 6 % pels de la subàrea d'Arquitectura.

4. Atur

Un 11 % estan a l'atur; això suposa un increment de 3 punts respecte l'edició anterior (era de 8 %). Com s'ha vist, l'atur més elevat es dona en Humanitats (16 %) i el més baix en Ciències de la Salut (8 %).

El 30 % de les persones aturades fa més d'un any que cerquen feina, mentre que el 49 % fa menys de sis mesos que ho fan. En un extrem trobem els graduats i graduades en Humanitats, dels quals un 20 % fa més de dos anys que cerquen feina. Els principals motius que assenyalen les persones a l'atur per no trobar-ne és la manca d'experiència pràctica, no trobar una feina que els agradi, i la formació en idiomes.

Els principals mitjans per trobar feina és Internet (24 %), els contactes personals (17 %), la iniciativa personal (17 %), i el Servei d'Ocupació de Catalunya (11 %).

5. Qualitat de l'ocupació

Gairebé la meitat de les persones tenen un contracte (48,34 %) fix i un 35 % el té temporal. Enginyeria i Arquitectura és l'àrea que mostra una situació més estable, amb el 57 % de contractes fixos, seguit per Ciències Socials (50 %). Per contra, trobem Ciències de la Salut, Humanitats i Ciències Experimentals amb percentatges de contractes fixos de 42 %, 40 % i 39 % respectivament.

La situació contractual és més estable per a les persones que treballen a jornada completa, amb el 57,79 % de contractes fixos i el 29,43 % de temporals. La jornada a temps parcial, per contra, està més associada a la inestabilitat, amb el 30 % de contractes fixos i el 56,75 % de temporals. També està més associada a no tenir cap tipus de contracte (3,5 %).

6. Guanys anuals

El 45 % de les persones graduades ocupades a temps complet guanyen més de 24.000 € anuals, i el 22 % guanya menys de 15.000 € anuals.

El fenomen del mileurisme està associat a jornades a temps parcial; un 80 % de les persones que treballen a temps parcial són mileuristes, mentre que un 22 % dels que treballen a temps complet també ho són.

La mitjana de guanys mensuals bruts de persones titulades és de 1.863 €. Per àrees disciplinàries, Enginyeria i Arquitectura és la més ben remunerada i, de manera similar, Ciències Socials, Ciències Experimentals i Ciències de la Salut. Humanitats, però, és l'àrea amb remuneració més baixa.

7. Evolució dels guanys

Respecte l'edició anterior, hi ha hagut un descens de 8 punts percentuals de les persones que guanyaven més de 2.000 € mensuals, i de 2 punts de les que guanyaven uns 2.000 €. Per contra, els mileuristes s'han incrementat en 10 punts.

8. Adequació de les feines a la titulació universitària

S'analitzen dos aspectes:

- Si, per accedir a la feina actual, a la persona se li demanava la seva titulació específica, només tenir titulació universitària, o no necessitaven títol universitari.
- Si, en la feina actual, independentment dels requisits, es desenvolupen funcions pròpies del requisit (funcions de la titulació específica o funcions de nivell universitari).

Globalment, el 78 % de les persones enquestades desenvolupen funcions universitàries. El 56 % de les persones que treballen estan en una situació de màxima adequació. Per àrees, aquesta situació es dona en un 82 % a Ciències de la Salut i, en menor proporció de totes, a Humanitats (un 32 %). De manera inversa, la situació mínima d'adequació es dona en un 33 % a Humanitats i en un 6 % a Ciències de la Salut.

Si s'analitza l'evolució de l'adequació respecte edicions anteriors, els resultats de l'enquesta de 2011 confirmaven que la crisi no havia afectat dràsticament l'adequació de la població enquestada, que només s'havia reduït en 1 punt percentual. Per a l'any 2014, no obstant, els efectes són clarament aparents: l'adequació ha passat, en només tres anys, de ser del 84 % el 2011 al 78 % el 2014. Això reforça la hipòtesi que les dues crisis econòmiques han afectat de forma consecutiva la formació universitària de manera diferent segons l'àrea i el nivell d'estudis. La crisi del sector de la construcció no va reduir l'adequació, l'any 2011, de la promoció del 2007, però sí que va reduir l'ocupació. L'any 2014, la crisi financera del deute públic i de l'euro i la consegüent política de restriccions pressupostàries en l'àmbit públic ha afectat l'ocupació però també l'adequació.

9. Temps per trobar feina

El 54 % de les persones enquestades ja tenia una feina abans d'acabar els estudis, bé a temps complet o a temps parcial. El 76 % va inserir-se al mercat laboral tres mesos després de finalitzar els estudis, això representa 3 punts percentuals menys respecte l'edició anterior. El 10 % va trigar més d'un any a trobar la primera feina.

Per àrees, s'observa que les persones graduades en Ciències Experimentals i Humanitats tenen un ritme d'inserció més lent. Per contra, Enginyeria i Arquitectura i Ciències de la Salut són les àrees amb una velocitat d'inserció més elevada.

La inserció laboral dels titulats de màster. Estudi de la inserció laboral de la població titulada de màster oficial de les universitats catalanes (2015) Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

L'estudi abasta 7.647 titulats i titulades de màster d'un total de 16.218, la qual cosa suposa un 47,15 %, tant d'universitats públiques com privades i centres adscrits.

Els estudiants a temps complet o amb una feina a temps parcial tenen una mitjana de 30 anys, set anys menys que els titulats que ja tenien feina a temps complet (37 anys). Amb una mitjana global d'edat de 34 anys, es pot dividir el conjunt de persones titulades entre: les que presenten una trajectòria de continuïtat entre grau i màster (perquè o bé han estudiat a temps complet o han treballat en feines esporàdiques o a temps parcial durant els estudis) i les que entre l'obtenció del títol de grau i de màster han treballat a temps complet almenys un any. La mostra es divideix, per tant, en dos col·lectius: per a uns el màster suposa la porta d'entrada a una ocupació a temps complet, mentre que per a altres el màster ja no té aquesta funció de primera inserció laboral.

El 78 % de la població titulada ho ha fet a les universitats públiques; el 20 % a les universitats privades i el 2 % a centres adscrits. La majoria de persones titulades ho ha fet en l'àrea de Ciències Socials, que representa un 45 %, seguida per Humanitats (15 %), Enginyeria i Arquitectura (14 %) i, finalment, Ciències Experimentals i Ciències de la Salut amb 13 % tots dos.

1. La situació laboral dos anys després d'acabar els estudis

Com més nivell de formació superior, més taxa d'ocupació i menys taxa d'atur.

El 86 % de les persones titulades de màster treballen dos anys després d'haver-lo finalitzat, i el 9 % es troba a l'atur. Per als que han estudiat a temps complet o treballat a temps parcial durant els estudis, la taxa d'ocupació és del 82 %. Pels qui han treballat a temps complet abans d'obtenir el màster, aquesta taxa és del 90 %.

Per subàmbits hi ha diferències que oscil·len entre una taxa d'ocupació del 94 % per a aquells titulats/des en Gestió i Pràctica de l'Esport i una taxa de 72 % per les provinents de Belles Arts. Altres com Filologia Catalana i Castellana, Agrària, Veterinària i Geografia i Història tenen, també, taxes per sota del 80 %.

De la mateixa manera, hi ha diferències dintre dels subàmbits segons quina hagi estat la trajectòria, per exemple per als titulats/des de Belles Arts, Filologia Catalana i Castellana o Personal Sanitari hi ha una diferència percentual de 15 punts en la taxa d'ocupació a favor dels qui ja estaven treballant a temps complet abans d'iniciar el màster. Per contra, a Biologia i Natura, Ciències Polítiques o Psicologia aquesta diferència no arriba a 1 punt percentual.

Pel que fa a la taxa d'atur, els pitjors subàmbits amb més d'un 15 % de taxa d'atur són Agrària, Veterinària, Biologia i Natura.

D'aquells que estan a l'atur, dos terços (65 %) fa menys d'un any que cerquen feina.

Aproximadament 6 de cada 10 persones titulades de màster treballen en l'àmbit privat. Els titulats de màster tenen més presència en l'àmbit públic que els de grau o doctorat (39 % enfront de 22 % i 35 % respectivament). Per subàmbit, és més elevada que cap altra la contractació en àmbit públic per a Física i Matemàtiques (72 %) i més baixa per a Economia, ADE o Arquitectura (21 %).

Segons una anàlisi mitjançant un model de regressió logística per mesurar l'anàlisi de diferents variables (edat, gènere, nacionalitat, nivell d'estudis dels pares, subàmbit i trajectòria) sobre la probabilitat d'estar ocupat, les variables més influents són l'edat i el fet d'haver treballat abans de cursar el màster. Les persones de més de 40 anys i que ja havien treballat a temps complet abans tenen 2,4 vegades més probabilitats d'estar ocupades. Amb independència de l'edat, les persones que fan un màster en l'àmbit de les enginyeries tenen 2,2 vegades més probabilitats d'estar ocupades. Fer-ho en l'àmbit economicojurídic implica incrementar en 1,8 vegades les probabilitats d'ocupació.

2. Qualitat de l'ocupació

Gairebé la meitat de les persones titulades de màster tenen un contracte fix (45 %) mentre que un 30 % és temporal. És el nivell educatiu (respecte grau i doctorat) amb més percentatge d'enquestats/des amb contracte de becari, un 11,61 %, i d'aquests un 91 % estan duent a terme un doctorat.

Sis subàmbits tenen més de la meitat de titulats amb contracte fix: Personal Sanitari, Relacions Laborals, Economia i ADE, Informació i Comunicacions, Pedagogia i Dret. En l'altre extrem trobem Vida Humana, Química, Física i Matemàtiques amb més del 40 % de contractes com a becari. Són tres subàmbits clarament orientats a la carrera investigadora.

La trajectòria laboral també és decisiva a l'hora de la probabilitat de tenir un contracte fix, combinada amb l'edat: ser major de 40 anys i haver tingut un contracte a temps complet abans d'obtenir el títol incrementa les probabilitats entre 2 i 5 vegades més. També treballar en l'àmbit privat garanteix en gran mesura un contracte fix.

3. Emprenedoria

Un 12 % de titulats/des de màster són autònoms. D'aquest, un 85 % ho són per compte propi. La subàrea amb un percentatge més elevat d'autònoms és Arquitectura.

4. Funcions directives

És més elevat el percentatge de titulats de màster que desenvolupen funcions de direcció (empresa pròpia, direcció, producció, financera, etc.) en el seu lloc de treball que el de graduats i doctors. És el cas per al 31 % de titulats/des de màster.

La trajectòria, un cop més, augmenta el percentatge de persones que desenvolupen funcions de direcció: 17 punts percentuals més per als que ja havien treballat a temps complet enfront dels que no ho havien fet, o havien treballat a temps parcial.

5. Guanys anuals

Cinc de cada 10 titulats de màster ocupats a temps complet guanyen més de 2.000 € mensuals bruts, però 2 de cada 10 no arriben als 1.000 €. El fenomen mileurista està associat a les jornades a temps parcial, de manera que un 76 % dels que fan aquesta jornada guanyen menys de 1.000€ mensuals bruts enfront del 20 % dels que treballen a temps complet.

En comparació amb altres nivells de formació, es constata que a més nivell, més quantitat d'ingressos.

Un element clarament influent és l'experiència laboral; les persones que ja estaven treballant a temps complet abans d'iniciar el màster tenen uns ingressos mensuals bruts superiors a les que ho feien a temps parcial.

6. Adequació de les feines a la titulació universitària

El 90 % dels titulats/des de màster desenvolupen funcions que requereixen titulació universitària, però poc més de la meitat, un 51,43 %, afirma que les funcions són específiques de la formació de màster.

Per subàrees, les que tenen un percentatge més elevat de persones que desenvolupen funcions pròpies del màster són Enginyeria Civil, Química, Vida Humana, Informació i Comunicacions, i Física i Matemàtiques. En l'altre extrem, les que menys són Ciències Polítiques, Gestió i Pràctica de l'Esport, Turisme, Belles Arts i Formació del Professorat.

7. Valoració del nivell de formació assolit i la utilitat per al desenvolupament de la feina

Les competències en què els titulats enquestats consideren haver rebut un millor nivell de formació durant el màster són la capacitat de documentació i d'identificació de fonts, la formació teòrica, el pensament crític, la capacitat de comunicació oral i escrita, i la capacitat d'autoavaluació i d'aprenentatge continu.

Pel que fa a les competències que consideren que són més necessàries per desenvolupar la feina actual són el pensament crític, la capacitat de documentació i d'identificació de fonts, la capacitat d'autoavaluació i l'aprenentatge continu, la responsabilitat ètica i social en l'actuació professional i la capacitat de comunicació oral i escrita. Per contra, la formació teòrica i la formació pràctica apareixen, juntament amb l'anglès, com les competències considerades menys útils a l'hora de desenvolupar la feina.

La inserció laboral dels doctors i doctores de les universitats catalanes. Estudi elaborat per encàrrec dels consells socials de les set universitats públiques catalanes i la universitat no presencial (2014) Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

L'estudi analitza la inserció laboral de 1.426 persones d'un total de 2.080 que van obtenir el títol de doctor en els anys 2009-2010, xifra que representa un percentatge del 69 %. Hi han participat les set universitats públiques catalanes i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

La UB forma el 36 % dels doctors/es, seguida per la UAB amb 32 % i la UPC amb 14 %. La resta d'universitats majoritàriament formen entre el 3 % i el 5 %.

Per àmbits, Ciències Experimentals destaca amb un 36 % de persones doctorades i Humanitats és l'àmbit que menys en té, un 14 %. Es pot detectar, també, que la producció de doctores i doctors es troba concentrada en uns quants subàmbits: Vida Humana, Medicina i Odontologia, i Biologia i Natura, que representen un 37 % de la mostra.

Per gènere, la distribució de la mostra és força similar, un 52 % de dones i un 48 % d'homes, però la diferència canvia segons l'àmbit disciplinari. A Ciències Socials i Humanitats les diferències són poc importants. En Ciències de la Salut i Ciències Experimentals les doctores superen els doctors en número, mentre que a Enginyeria i Arquitectura predominen els doctors.

1. Situació laboral

El 93 % dels doctors i doctores treballen tres anys després d'haver obtingut el títol.

L'atur afecta el 5 % de doctors/es enquestats, 7 % d'Humanitats i Ciències Experimentals, i 3 % de Ciències de la Salut, Enginyeria i Arquitectura i Ciències Socials. Les taxes d'atur de les persones doctorades són les més baixes per al conjunt de la població, amb la qual cosa es torna a fer patent que com més nivell educatiu més ocupació i menys atur. La crisi ha incrementat, a més, el valor afegit dels estudis superiors.

La taxa d'ocupació, respecte l'edició anterior, ha perdut 4 punts percentuals amb diferències entre àmbits: a Ciències de la Salut s'ha mantingut mentre que a Humanitats ha baixat 8 punts percentuals.

El 88 % de doctors/es treballen a temps complet. El percentatge és 4 punts percentuals menor que a l'edició anterior. Humanitats és l'àmbit on s'ha reduït més el pes de la jornada a temps complet, mentre que a Enginyeria i Arquitectura s'ha mantingut relativament constant.

El 60 % de les doctores i doctors treballen a universitats o instituts de recerca, i la resta en empreses.

Un 65 % treballen en l'àmbit públic. Respecte l'anterior edició, això suposa 5 punts percentuals menys en general, a excepció de Ciències de la Salut on ha augmentat 6 punts. D'aquest àmbit és on més percentatge de doctores i doctors treballen en l'àmbit públic, un 74 %, mentre que Ciències Experimentals i Enginyeria i Arquitectura els que menys, un 61 %.

El 86 % dels que treballen a la universitat estan en el sector públic, igual com els 66 % que estan en centres de recerca i el 43 % que treballa en empreses.

2. Adequació

El 59 % desenvolupen funcions pròpies del títol de doctorat. El percentatge és més elevat a Ciències Experimentals (68 %) seguit d'Enginyeria i Arquitectura (64 %). Ciències de la Salut és l'àmbit on la proporció és més petita, un 43 %. S'ha de remarcar que el nivell d'adequació ha disminuït 8 punts percentuals entre el 2011 i el 2014, tendència constatable en tots els àmbits disciplinaris.

El 97 % de les persones doctorades desenvolupen, com a mínim, feines d'àmbit universitari i el 99 % es troben en ocupacions que requereixen un nivell de competències alt.

No obstant, l'adequació canvia segons el lloc de treball. Mentre els doctors a universitats o centres de recerca fan majoritàriament funcions pròpies de doctors (85 % i 73 % respectivament), només el 27 % de doctors que treballen a l'empresa desenvolupen feines adequades al seu nivell educatiu.

Segons l'àmbit disciplinari també s'observen grans diferències entre les proporcions de doctors que en una empresa realitzen tasques adequades al seu nivell educatiu; el percentatge oscil·la entre 38 % a Enginyeria i Arquitectura i 14 % a Humanitats.

Pel que fa als doctors i doctores que treballen a la universitat, tot i que com s'ha vist representen el percentatge més gran que fan funcions d'acord amb el nivell educatiu s'observen diferències segons el tipus de contracte que tenen i la seva categoria professional. Els doctors i doctores amb contractes de professorat agregat o funcionari, lector o ajudant doctor, investigador i altres tipus (becaris, postdoctorals, etc.) realitzen feines adequades al seu nivell educatiu en més proporció que no pas els associats i col·laboradors.

En l'evolució respecte 2011 és precisament en els doctors contractats com associats i col·laboradors on hi ha un descens més important (entre 25 i 30 punts percentuals) en la seva adequació.

Pel que fa a la ubicació del lloc de treball, el 89 % dels doctors/es que treballen a Europa i a la resta del món realitzen funcions adequades al seu nivell educatiu. El valor difereix notablement del grau d'ajust que s'aconsegueix a Catalunya i a la resta de l'estat, que és de 54 % i 55 % respectivament. Els doctors i doctores troben en l'emigració una manera d'evitar el fenomen de la sobreeducació.

3. Mobilitat

El 78 % treballen a Catalunya. S'observa una tendència creixent en el percentatge de doctors que treballen fora de l'Estat espanyol: 8 % l'any 2008, 10 % l'any 2011 i 14 % l'any 2014.

Els doctors en Ciències Experimentals són els que més treballen fora del país (un 23 %), mentre que els que menys són els de l'àmbit de Ciències Socials (el 5 %).

4. Tipus de contracte

Només el 46 % dels doctors i doctores té un contracte fix. El valor oscil·la entre 64 % a Ciències de la Salut i 33 % a Ciències Experimentals. La segona tipologia contractual més comuna és la de contracte d'interí, que agrupa el 39 % dels doctors/es. D'aquest contracte, el percentatge més baix és per a Ciències de la Salut (27 %) i el més elevat per a Ciències Experimentals (50 %).

L'estabilitat contractual ha baixat 15 punts percentuals respecte l'anterior edició, en què el percentatge de contractes fixos era del 61 %. Els contractes de becaris i els contractes temporals han augmentat 8 i 6 punts percentuals respectivament.

La temporalitat és més elevada en els doctors/es que treballen a la universitat i centres de recerca, i també per a aquells que treballen a l'estranger: només un 19 % té contracte fix.

5. Guanys anuals bruts

El 78 % dels ocupats/des a temps complet guanyen més de 24.000 € anuals bruts. Només el 3 % guanya menys de 15.000 € anuals bruts.

De totes les persones amb el títol de doctorat que reben un salari superior a 24.000 €, la majoria es concentra en el tram salarial de 24.000 € a 40.000 € (el 69 %), excepte els que es troben a l'àmbit de Ciències de la Salut, que es concentren en el tram salarial de més de 40.000 € (62 %).

6. Satisfacció amb la feina actual

Els doctors i doctores valoren amb un notable alt el contingut de la feina (8,2 en una escala de 0 a 10). No obstant, la satisfacció amb la connexió dels coneixements i competències amb la feina és de 6,6, amb el nivell de retribució 5,7 i amb les perspectives de millora i promoció 5,2. La satisfacció global és del 7,7.

Per àmbits, els d'Humanitats tenen un grau de satisfacció menor que la mitjana. Els de Ciències Socials tenen menys satisfacció amb les perspectives de millora i promoció i la retribució, mentre que els de Ciències de la Salut es troben menys satisfets amb la retribució i la connexió dels coneixements i competències amb la feina.

7. Satisfacció amb la formació

La valoració global que es fa de la formació rebuda en el doctorat és de 7,4. Els aspectes més ben valorats, de més a menys, són: la qualitat de supervisió de la tesi, la qualitat de recursos i la seva disponibilitat, la qualitat de la tutoria durant les classes, l'organització, i el contingut i qualitat de classes. Es valora amb un 5 la rellevància de classes, seminaris i activitats realitzades durant el doctorat.

Per àmbits disciplinaris, els doctors en Enginyeria i Arquitectura són els que tenen un grau de satisfacció més alt, mentre que els doctors en Ciències de la Salut i Ciències Experimentals són els que estan menys satisfets. A Humanitats destaca la baixa satisfacció amb la qualitat dels recursos i la seva disponibilitat.

8. Impacte dels estudis

La meitat dels doctorats i doctorades declaren que els estudis de doctorat han tingut un impacte positiu en la seva situació laboral, ja que han gaudit de promoció laboral, millora de tipologia de contracte i millora de retribució econòmica. Per àmbits disciplinaris, a Humanitats i Ciències de la Salut el percentatge és molt més baix (30 %).

Los estudiantes ante el mercado laboral (2015) KPMG

Aquest estudi està realitzat mitjançant una enquesta online administrada a més de 100 estudiants d'universitats tant públiques com privades, i els resultats han estat complementats amb entrevistes personals i grupals. Un 65 % provenen de la branca d'Administració i Direcció d'Empreses, un 13 % d'altres, un 10 % d'Enginyeries, un 9 % d'Economia i un 3 % de Dret.

Un 77 % dels i les estudiants enquestades considera que la universitat ha complet les seves expectatives quant al nivell de coneixement adquirit, però considera que podria millorar amb més pràctiques en empreses, amb un ensenyament més orientat al detall i la realitat de l'entorn, i amb professorat amb experiència empresarial. Un 23 %, en canvi, es mostren decebuts i els motius fonamentals que aporten és la falta d'experiència pràctica adquirida i la percepció que els estudis no s'ajusten a les necessitats del mercat laboral.

Pel que fa a les expectatives que tenen en relació amb el mercat laboral en acabar la universitat, un 74 % es plantegen ingressar al mercat laboral només finalitzar la carrera. Un 20 % es planteja estudiar un màster. Altres opcions contemplades són, en menor mesura, muntar una empresa pròpia, opositar o dedicar temps a projectes personals.

En relació amb la primera feina, un 52 % espera accedir al mercat de treball amb un contracte de pràctiques i, després d'aquesta etapa, un 72 % creu que aconseguirà un contracte indefinit en un període d'un a tres anys. Un 51 %

Pel que fa al salari que esperen percebre, gairebé la meitat de participants (45 %) espera rebre un sou d'entre 15.000 € i 20.000 € anuals. Un 19 % opina que rebrà més de 20.000 € anuals, i un 19 % creu que menys de 15.000 € anuals. D'altra banda, el 51 % dels i les estudiants enquestades espera tenir la primera feina d'1 a 3 anys, mentre que un 27 % ho allarga fins de 3 a 5 anys i un 14 % de 5 a 10.

Sobre el que esperen de la seva carrera laboral, les possibilitats de desenvolupament professional i de promoció són els factors que més valoren els i les enquestades a l'hora d'escollir una empresa on treballar. A això, hi segueixen factors com la formació contínua i l'ambient de treball. En contrast, la retribució és un dels factors menys valorats juntament amb els beneficis socials i la possibilitat de teletreball. Un 57 % creu que tardarà de 5 a 10 anys a assolir una ocupació directiva, mentre que un 22 % creu que tardarà menys de 5 anys i un 21 %, més de 10 anys.

La web corporativa de l'empresa és el canal que millor valoren els i les estudiants a l'hora de buscar informació sobre l'empresa on treballar, seguit dels contactes personals i portals de feina online.

La consultoria és el sector productiu preferit per als i les enquestades (76 %), i el que ho és menys és el transport i les telecomunicacions (2 %). Un 57 % assegura que voldrien treballar a Espanya i un 83 % acceptaria desplaçar-se a altres regions del país.

Ranking Everis (2015) Fundación Everis

La finalitat de l'elaboració del Raking Universidad – Empresa respon a la necessitat d'aportar informació objectiva a la connexió entre universitat i societat, sobretot en la seva vessant d'ocupació i progrés econòmic. L'objectiu és identificar els 10 millors centres educatius superiors espanyols (universitats i escoles tècniques superiors, tant públics com privats, per a diferents àrees de coneixement) a través de l'anàlisi quantitativa de l'opinió dels principals demandants del talent format, els ocupadors.

El període de referència en què es basa l'informe són els recents titulats contractats els últims cinc anys, és a dir, entre 2011 i 2015. L'estudi és d'abast nacional, i la mostra la formen 2.000 empreses privades de més de 10 treballadors, quedant-hi exclòs el sector públic. L'avaluació es basa en la contractació de 21.637 persones recent titulades.

1. Contractació de recents graduats

El 77 % dels responsables de Recursos Humans de les empreses enquestades declaren que les seves empreses no han contractat a ningú recent titulat durant els darrers cinc anys. La situació disminueix a mesura que augmenta la grandària de l'empresa, de manera que un 85 % de les empreses que tenen de 10 a 19 treballadors no han fet aquest tipus de contractació, però en el cas de les empreses de més de 1.000 treballadors només hi passa en un 23 %.

L'activitat que desenvolupa l'empresa també és un factor que influeix en la contractació. Són més habituals les contractacions en les empreses dedicades a informació i comunicacions, les que es dediquen a activitats professionals, científiques i tècniques, les del sector de l'educació, les que es dediquen a activitats sanitàries i serveis socials, i aquelles dedicades a les finances i assegurances. En l'altre extrem hi ha les empreses que realitzen activitats en la indústria extractiva i altres que es dediquen a la prestació de serveis personals que no requereixen titulacions universitàries.

2. Titulacions més sol·licitades per les empreses

El 40 % de les contractacions en les empreses de més de 10 treballadors/es és d'una persona graduada en titulacions d'Administració d'Empreses, Economia i Dret; un 30 % eren d'algué que s'havia graduat en Enginyeria o en una titulació de Ciències. Les titulacions en Ciències Socials i Humanitats han suposat un 5 % de les contractacions en el període de temps analitzat.

Per titulacions, en el grup d'Administració d'Empreses, Economia i Dret les més contractades són ADE (56 %), Economia (16 %), Dret (10 %). En el grup d'Enginyeries i Ciències són Enginyeria Industrial (33 %) i Enginyeria Química (10,4 %). En Informàtica i TIC són Enginyeria Informàtica (61 %) i Enginyeria en Tecnologies de Telecomunicació (33 %). En Salut i Benestar, Infermeria és la que concentra més contractacions (28 %) i, en Humanitats i Ciències Socials, la titulació més demana és Ciències del Treball i Recursos Humans (26,6 %) seguida de Periodisme (13 %) i Publicitat (8 %).

3. Universitats d'origen dels graduats contractats

Es dona una elevada concentració de contractació dels i les recents titulades en empreses del seu entorn. Prenen la comunitat autònoma com a referència, la majoria d'universitats reben més del 70 % de valoracions d'empreses de la seva mateixa autonomia. Això indica hi ha una baixa mobilitat en la cerca de la primera ocupació, la qual cosa en limita les oportunitats.

4. La rellevància de les competències adquirides

Aquest apartat es basa en la importància de les diferents competències que els responsables de Recursos Humans de les empreses enquestades han atorgat segons el treball.

Totes les competències són considerades importants i obtenen, de mitjana, importàncies superiors als 7 punts en una escala del 0 al 10. Les puntuacions oscil·len entre el 9,05 d'**honestedat i compromís ètic** i el 7,79 de **coneixements tècnics de la professió**. La resta de competències s'han agrupat, per a la seva anàlisi i segons les puntuacions, en tres grans grups:

- Competències indispensables: la majoria de responsables han atorgat una importància de 9 a 10 punts a: **honestedat i compromís ètic** (71 % la puntuen de 9 a 10), **capacitat d'aprenentatge i adaptació al canvi** (63 %) i **treball en equip** (55 %).
- Competències importants, avaluades amb entre 7 i 8 punts: **anàlisi i resolució de problemes** (49 %), **habilitats interpersonals i comunicació** (53 %) i **orientació als resultats**.
- Competències necessàries, l'opinió majoritària és que són importants (entre 7 i 8 punts) però més del 10 % no els dóna importància: **habilitat per treballar en entorns multiculturals i multidisciplinars**, i **coneixements tècnics de la professió**.

5. Les avaluacions dels responsables de Recursos Humans

Els 2.000 responsables han fet un total de 3.959 avaluacions, valorant les competències de 3.959 combinacions de titulació i universitat d'origen.

A més de l'avaluació a cada competència, han avaluat també de manera global l'adaptació entre competències adquirides a la universitat i les necessitats de l'empresa. Aquesta avaluació és positiva, amb 7,3 punts. No obstant, només 1 de cada 5 avaluacions sobre aquest ítem ha aconseguit la puntuació d'excel·lent (de 9 a 10 punts) i en un 20 % de les avaluacions la nota és modesta (5 a 6 punts).

Les vuit competències en què els enquestats han detectat carències entre els graduats respecte les necessitats de l'empresa són: **capacitat d'aprenentatge i d'adaptació al canvi**, **anàlisi i resolució de problemes**, **honestedat i compromís ètic**, **treball en equip**, **habilitats interpersonals i comunicació**, **orientació a resultats**, **habilitat per treballar en entorns multidisciplinars i multiculturals**, i **coneixements tècnics de la professió**.

6. Avaluacions segons àmbit de coneixement

Per les tres competències considerades indispensables (honestedat i compromís ètic, capacitat d'aprenentatge i adaptació al canvi, i treball en equip) segons l'àmbit de coneixement, l'adaptació entre les competències adquirides a la universitat i les necessitats de l'empresa és millor en l'àmbit d'Humanitats i altres Ciències Socials. Aquest àmbit inclou un ventall molt ampli de titulacions; la millor avaluació es dona en les titulacions d'Educació i les empreses dedicades a aquesta activitat són les que tenen una visió més positiva de l'encaix entre les competències dels recents titulats i les necessitats de les empreses.

Pel que fa a les competències importants, a Humanitats i altres Ciències Socials continuen obtenint les millors valoracions: anàlisi i resolució de problemes, i habilitats interpersonals i comunicació; en orientació de resultats comparteix aquesta primera posició amb ADE, Econòmiques i Dret. Les titulacions agrupades en Informàtica i TIC són les que obtenen pitjors resultats.

7. Les millors universitats espanyoles des de la visió de les empreses

Per elaborar el rànquing de les millors universitats espanyoles des de la visió de les empreses s'ha pres com a referència l'avaluació general: l'adaptació entre les competències adquirides a la universitat i les necessitats per l'empresa. Es presenten les tres universitats que, per a cada cas, obtenen avaluacions més altes.

Les millors en Humanitats i altres Ciències Socials, destaquen amb gairebé 8,5 punts la Universitat de Sevilla i la Universitat Autònoma de Barcelona. En tercer lloc, la Universitat Complutense de Madrid.

Les millors en Informàtica i Tecnologies de la Informació i la Comunicació, les dues primeres posicions les ocupen la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Rey Juan Carlos. En tercer lloc hi ha un empat entre la Universitat d'Alcalá i la Politècnica de Madrid.

Les millors en Administració d'empreses, Econòmiques i Dret, destaca la Universitat Pompeu Fabra. En segon i tercer lloc hi ha la Pontifícia de Comillas i la Universitat d'Alacant.

Les millors en Salut i Benestar, destaca per sobre de la resta la Universitat de Navarra, que supera els 9 punts de mitjana. En segon lloc, gairebé a un punt menys hi ha la Universitat Catòlica San Antonio de Murcia, seguida per la Universitat de Cádiz, la d'Alacant i Valladolid, totes tres amb una puntuació molt similar.

Les millors en Ciències i Enginyeries, les puntuacions d'aquestes universitats són molt més similars entre elles, sense que cap destaquí considerablement per sobre de la resta. Les tres primeres posicions les ocupen la Universitat Politècnica de València, la Universitat de Navarra i la Politècnica de Madrid.

Barómetro de empleabilidad y empleo de los universitarios en España (2015) Observatorio de Empleabilidad y Empleo Universitarios

Aquest informe compta amb la participació de 13.006 titulats de primer i segon cicle i grau, provinents de 45 universitats espanyoles públiques, privades, presencials i semi presencials. S'hi analitza l'ocupabilitat i l'ocupació dels titulats universitaris de la cohort 2009-2010 més de quatre anys després d'haver finalitzat els seus estudis. El baròmetre s'ha construït a partir de dues fonts fonamentals d'informació: els registres administratius de les universitats, i una enquesta realitzada als i les llicenciat/es i graduat/des sobre competències, trajectòria laboral, estudis cursats i variables sociodemogràfiques.

1. Ajust entre els estudis i la feina

Aquest anàlisi permet conèixer fins a quin punt les empreses demanen els coneixements i habilitats adquirits dels titulats mitjançant la formació universitària. L'anàlisi s'ha realitzat de dues maneres:

- Ajust horitzontal, que és la relació entre l'àrea d'estudis i l'àmbit o sector d'activitat de la feina que fan. L'ajust es considera elevat quan les funcions del lloc de treball s'associen als estudis realitzats.
- Ajust vertical, el grau d'adequació entre el nivell de coneixements i habilitats obtingut a la universitat i el requerit en el lloc de treball. Quan no es produeix l'ajust hi ha una sobrequalificació o infraqualificació.

1.1. Ajust horitzontal

El 72,37 % dels llicenciats/des considera que la seva darrera feina estava bastant o molt relacionada amb els seus estudis. Per al 21,05 % dels enquestats/des, la seva primera i darrera feina estava o bé poc o bé gens relacionada amb el que havien estudiat.

Per branques de coneixement, el percentatge de titulats/des que fan una feina bastant o molt relacionada amb el que han estudiat és d'un 90,46 % en el cas de Ciències de la Salut, seguit per Enginyeria i Arquitectura (76 %), Ciències (75,67 %), Ciències Socials i Jurídiques (68,13 %), i Arts i Humanitats (58,43 %).

Pel que fa a la diferència entre l'adequació de la primera feina i de la darrera, es comprova que hi ha una milloria en totes les branques de coneixement, sent més gran a Ciències i més petita a Ciències de la Salut.

1.2. Ajust vertical

6 de cada 10 titulats/des afirmen que estan adequadament qualificats/des, mentre que 3 de cada 10 es veuen sobrequalificats i 1 de cada 10, infraqualificats. Els resultats van en la línia d'altres estudis, i reflecteixen un desaprofitament dels recursos humans disponibles per part de les empreses que contribueix a la devaluació de les titulacions universitàries.

Per branca de coneixement, la proporció més alta de titulats/des «adequadament qualificat/des» es correspon amb Ciències de la Salut (76,84 %). A Ciències el percentatge és de 66,57 %, a Enginyeria i Arquitectura del 64,23 %, a Ciències Socials i Jurídiques del 58,52 % i a Arts i Humanitats del 55,51 %. Els resultats són similars als de l'ajust horitzontal. La sobrequalificació segueix la tendència contrària, i afecta més els llicenciats/des en Arts i Humanitats (37,82 %) i menys a els/les de Ciències de la Salut (12,29 %).

Pel que fa a la infraqualificació, on és menor el nivell de coneixements i habilitats en comparació amb els requisits de la feina és a Enginyeria i Arquitectura (12,4 %), seguida per Ciències de la Salut (10,87 %), Ciències Socials i Jurídiques (9,5 %), Ciències (8,32 %) i Arts i Humanitats (6,67 %). En totes les branques l'ajust millora quan es compara entre la primera i la darrera feina.

2. Feina i nivell d'estudis

Un 74,48 % de titulats/des considera que per dur a terme el seu darrer treball és necessari tenir nivell d'estudis universitaris, mentre que un 10,93 % consideren que el nivell d'estudis més adequat és la Formació Professional de Grau Superior, un 10,88 % afirmen que no són necessaris els estudis superiors i un 3,71 % consideren que no fa falta cap tipus d'estudis.

Si es creuen amb la variable «estudis realitzats pels titulats», el percentatge de titulats/des amb una feina adequada als seus estudis ascendeix a 41,97 %; el percentatge de titulats/des amb un nivell d'estudis superior al que seria més adequat (o sobrequalificació indirecta) és del 49,77 % i el dels que tenen un nivell inferior al que seria adequat per a la feina és de 8,26 %.

3. Satisfacció amb la feina

En aquest apartat es recull la valoració de les persones enquestades sobre la satisfacció amb la feina, distingint entre la primera i l'última i segons diferents aspectes: funcions i tasques, ambient laboral, empresa i organització, desenvolupament professional i salari o ingressos. Pel que fa a l'última feina, gairebé 8 de cada 10 estan en la meitat superior de l'escala de satisfacció, és a dir que estan o bastant o molt satisfets. Un 22,63 %, d'altra banda, està poc o gens satisfet.

Segons la branca de coneixement, el percentatge més alt de gent bastant o molt satisfeta es troba en Ciències de la Salut (83,72 %) mentre que el més baix es troba a Arts i Humanitats (72,29 %). Es pot pensar, si es relaciona amb el que s'ha vist anteriorment sobre l'ajust, que el grau de satisfacció pot coincidir amb l'ajust de la feina als estudis ja que Ciències de la Salut és on es dona una correspondència més alta i Arts i Humanitats on és més baixa. També pot ser degut al caràcter vocacional que s'atribueix a moltes titulacions de Ciències de la Salut.

En analitzar entre els diferents aspectes relacionats amb l'última feina, amb el que estan més satisfets els enquestats/des és amb les **funcions i tasques associades al lloc de treball** (80,48 %), seguit per l'**ambient laboral** (79,68 %) i, a més distància, l'**empresa o organització** (69,93 %). Els dos aspectes menys valorats són el **desenvolupament professional** (63,42 %) i el **salari** (54,52 %). La satisfacció amb la feina experimenta un increment entre la primera i la darrera feina.

4. Factors de contractació

Els factors que, segons els titulats/des, influeixen en els processos de selecció de personal s'analitzen des de dues perspectives: els requisits explícitament o implícitament exigits per optar a la feina, i els elements clau determinants per aconseguir-la.

4.1. Requisits més exigits

Pel que fa al requisit més exigit, segons l'opinió dels i les titulats/des per a un 59,1 %, és la titulació universitària, que es demanada més que tenir-ne una d'específica (48,76 %). Això podria explicar-se perquè en alguns llocs de treball les competències genèriques associades als estudis universitaris poden ser més importants que les específiques d'una determinada titulació, o bé també podria indicar una desconexió entre el contingut de les titulacions i els requisits de les empreses. El tercer aspecte més demanat és l'experiència laboral prèvia, un 39,2 % dels enquestats/des afirmava que s'exigia en la darrera feina que havien tingut. Un 38 % també manifesta que entre els requisits hi ha els idiomes. En darrer lloc, es troben **altres competències genèriques** (lideratge, treball en equip, capacitat de comunicació, etc.), **competències específiques de la titulació i domini de les TIC**.

Sembla lògic suposar que, en demandar una titulació universitària, les persones que contracten estan assumint que els titulats/des tenen unes determinades competències específiques i genèriques associades a aquesta titulació. Els resultats són també, per tant, un reflex de les dificultats amb què es troben els ocupadors/es per avaluar competències, i la importància que tenen els títols universitaris per certificar-ne la possessió. D'aquesta manera, és més comú que es demandi una titulació universitària que unes determinades competències.

Per branques de coneixement, la que més s'exigeix titulació universitària és Ciències de la Salut i la que menys, Arts i Humanitats; on més es demana experiència laboral prèvia és entre els titulats/des d'Enginyeria i Arquitectura, i on menys Ciències Socials i Jurídiques, i els idiomes són requerits en menys mesura a Ciències de la Salut mentre que es demanen més a Enginyeria i Arquitectura i Arts i Humanitats.

4.2. Factors clau

El factor clau per aconseguir el darrer lloc de treball, segons els titulats i titulades, va ser la **tinència d'un títol universitari**, seguit de la **tinència d'una titulació específica** i de **les competències específiques**. S'observa certa relació entre els requisits exigits i els que van ser realment determinants en la contractació, però és destacable que les competències específiques de la titulació, tot i trobar-se en el sisè lloc de requisits, és el tercer més determinant en el procés de selecció.

5. Mètodes de cerca de feina

Per als llicenciats/des, els **contactes personals** són el mitjà més utilitzat per a la cerca de feina (47,9 %), seguit per **portals de feina** (45,77 %) i **autopresentació i contacte directe** (44,85 %). La quarta opció, amb distància, són els **serveis públics d'ocupació** (31,17 %), seguits per **webs corporatives** (29 %), **xarxes socials** (21,9 %), **serveis universitaris d'ocupació** (21,42 %), **empreses de treball temporal** (17,40 %), **empreses de**

selecció de personal (15,29 %), resposta a anuncis de premsa (15 %), col·legis professionals (11,7 %), sindicats i organitzacions similars (4,81 %) i associacions d'exalumnes (3,13 %).

Cal destacar que, en relació amb els **serveis universitaris d'ocupació**, la dada es correspon amb el darrer treball que han tingut els llicenciats/des i no el primer després d'acabar els estudis.

Pel que fa a les diferències entre branques de coneixement, destaca que els llicenciats/des d'Enginyeria i Arquitectura són els que més han utilitzat els **contactes personals**, els **portals d'ocupació**, els **serveis universitaris d'ocupació** i les **xarxes socials**; els de Ciències i Ciències de la Salut són els que més utilitzen l'**autopresentació** i el **contacte directe**, així com els **serveis públics d'ocupació**. Ciències Socials i Jurídiques destaca per ser la branca amb una proporció més alta de titulats/des que va recórrer a les **empreses de treball temporal** per aconseguir la seva darrera feina.

5.1. Efectivitat dels mètodes

Gairebé 8 de cada 10 llicenciats/des que van recórrer als contactes personals per cercar una feina, la van aconseguir. El mètode següent més efectiu és l'autopresentació i contacte directe; 7 de cada 10 que el van utilitzar van aconseguir la feina.

Els serveis universitaris d'ocupació, tot i trobar-se en el setè lloc pel que fa als recursos que utilitzen els llicenciats/des, pel que fa a la seva efectivitat es troba en el quart lloc. No obstant, cal contemplar la possibilitat que si el percentatge de titulats/des que recorre a aquest mètode s'incrementa el percentatge d'efectivitat no augmenti en la mateixa proporció. Tenint en compte, però, que molts cops als estudiants i titulats/des els falta informació sobre la tasca que duen a terme aquests serveis, seria recomanable que cada cop més hi recorreguessin.

6. Criteris per a la selecció d'un lloc de treball

Els titulats/des han valorat com a criteri més important per seleccionar un lloc de treball el **salari o ingressos**. Tres de cada quatre enquestats/des ho considera determinant per escollir una feina. El segon aspecte més rellevant és la **relació de la feina amb els estudis**, fet que té més importància que el salari per a aquelles titulacions de Ciències de la Salut i de Ciències. La ubicació geogràfica es troba en tercer lloc, seguida amb menys d'un 50 % de mencions per l'**adequació a les circumstàncies personals** i el **prestigi**.

7. Satisfacció amb els estudis

La satisfacció amb els estudis dels llicenciats/des el curs 2009-2010 s'analitza des de dues perspectives. D'una banda, es pregunta directament si tornarien a cursar els mateixos estudis. De l'altra banda, se'n valora la satisfacció en relació a cinc aspectes: professorat, continguts de la titulació, metodologies educatives, serveis de suport a l'estudiant i la formació rebuda en general.

Un 94 % tornaria a fer estudis universitaris, i d'aquests un 69 % escolliria la mateixa universitat i un 67 % la mateixa titulació. Només 1 de cada 10 universitaris canviarien d'universitat i de carrera. El percentatge més

alt de titulats/des que no tornarien a repetir la carrera es troba entre els que integren la branca de Ciències, mentre que el més baix és a en els de Ciències de la Salut.

Per components dels estudis cursats, l'aspecte millor valorat és el **professorat** mentre que, per sota de la nota mitjana, es troben les **metodologies educatives** i els **serveis de suport a l'estudiant**. **Continguts de la titulació i formació rebuda en general** puntuen amb una nota per sobre de la mitjana. Per tant, d'això se'n pot desprendre que els llicenciats/des pensen que el professor/a està ben preparat i domina la matèria, que a més els sembla adequada, però que les metodologies educatives que utilitza no són les adients.

Pel que fa a la mala nota dels **serveis de suport a l'estudiant**, aquesta dada hauria de cridar l'atenció dels responsables acadèmics, que hauran de detectar si aquests serveis han millorat des de la promoció dels enquestats/des, fa gairebé cinc anys. També pot explicar-se aquesta insatisfacció pel fet que hi ha un desconeixement sobre aquest tipus de serveis, o també pel tipus de vida universitària als campus espanyols, la vinculació de cada estudiant amb la seva universitat, etc.

Respecte a les **metodologies educatives**, en opinió dels titulats/des, aquestes no es renoven i predominen les tècniques clàssiques poc adequades als paradigmes educatius actuals. Consideren que a la universitat existeix una preponderància excessiva per les classes magistrals i teòriques, mentre que no es fomenta l'aprenentatge actiu basat en pràctiques i projectes. En diversos fòrums s'ha assenyalat que el procés d'ensenyament-aprenentatge que afavoreix l'ocupabilitat es caracteritza per la creació d'entorns d'aprenentatge cooperatius, per la inclusió de mètodes informals i no estructurats, per la redefinició dels rols estudiant/professor o per l'aplicació pràctica dels coneixements. En aquest sentit, alguns estudis han assenyalat com els mètodes pedagògics més tradicionals afavoreixen l'adquisició de competències que els titulats necessiten al llarg de la seva vida laboral en menor mesura.

8. Competències genèriques

Es presenten els resultats de les valoracions realitzades pels llicenciats/des sobre 34 competències agrupades en tres grans grups o dimensions: instrumentals, interpersonal i sistèmiques. Les instrumentals es divideixen entre cognoscitives i metodològiques, comunicatives, relacionades amb els idiomes, i tecnològiques. L'estudi aborda tres perspectives per a la valoració de competències: el nivell que tenen en l'actualitat els titulats/des, el nivell que van adquirir a la universitat, i el nivell requerit en la darrera feina.

8.1. Nivell de competència que tenen els titulats/des

En conjunt, i per grans dimensions, les competències en **idiomes** tenen la menor valoració; això s'analitzarà posteriorment en considerar l'ajust entre les competències requerides per la feina i les que tenen els enquestats/des. Per contra, els titulats/des valoren molt positivament el seu nivell en competències **interpersonals** per sobre de la resta de dimensions, tot i que amb puntuacions molt semblants que estan al voltant del 5,5 sobre 7. Aquestes són les competències **cognoscitives i metodològiques, comunicatives, sistèmiques i tecnològiques**.

8.2. Nivell de competències que s'han adquirit a les universitats

Les competències que, segons els llicenciats/des, la universitat els ha aportat més han estat aquelles relacionades amb la **comunicació**, seguides de ben a prop per les **cognoscitives i metodològiques**, i les **interpersonals**. Amb una valoració més baixa es troben les competències **sistèmiques**, les **tecnològiques** i, amb la pitjor valoració hi ha les **d'idiomes**.

A nivell més concret, les tres competències que l'aportació de la universitat va ser més alta són **compromís ètic en el treball, capacitat per treballar en equip i comunicació escrita**. En l'altre extrem es troben **comprensió lectora en llengua estrangera, comunicació escrita en llengua estrangera i comunicació oral en llengua estrangera**.

És possible concretar, aproximadament, en quin percentatge la universitat ha contribuït a adquirir les competències que declaren tenir actualment els llicenciats/des. Cal aclarir, però, que amb aquesta anàlisi no es pretén suggerir que la universitat hagi de cobrir la totalitat del nivell competencial, ja que les competències no només s'adquireixen en les institucions educatives. No obstant, en la mesura que l'aportació de la universitat sigui més gran, més elevat serà el nivell que tindrà el titulat/da i més fàcil li resultarà assolir el nivell requerit per una determinada feina.

El contrast entre el nivell que declaren tenir i l'aportació que atribueixen a la universitat mostra que les competències que la universitat proporciona en major mesura són també aquelles que la seva aportació relativa al nivell total que tenen els titulats/des és major. Això podria indicar que una alta contribució de la universitat redueix la necessitat d'obtenir competències per una altra via, mentre que en els casos en què la contribució és menor, s'han d'adquirir fora de la universitat. Aquest sembla ser el cas amb les competències de dimensió tecnològica i d'idiomes.

8.3. Nivell de competències requerit per la feina

A nivell agregat, les competències més requerides segons l'opinió dels llicenciats/des són les **cognoscitives** i les **metodològiques** i les menys requerides són les relacionades amb els idiomes. Les tres competències més requerides, a nivell desagregat, són **capacitat per assumir responsabilitats, compromís ètic en el treball i capacitat per a la resolució de problemes**. Les menys requerides són **comunicació escrita en llengua estrangera, coneixements i habilitats en programes i aplicacions d'edició multimèdia i coneixements relatius a les xarxes socials i comunitats per Internet**.

8.4. Ajust entre el nivell de competències que tenen els titulats/des i l'adquirit en la universitat amb el nivell de competències requerit en la feina.

En aquesta secció s'analitza una comparació entre el nivell de competències que declaren tenir els titulats/des en l'actualitat i l'adquirit a la universitat, amb el nivell de competències que se'ls requereix en l'actual o darrera feina. Així és possible identificar aquelles en què el desajust és més gran.

El primer resultat evident és que en tots els casos el nivell de competències que tenen els titulats/des és major al requerit en la feina. Això apunta la possibilitat que l'estructura econòmica no està aprofitant al

màxim el capital humà disponible o que, com s'està començant a anomenar en diversos fòrums, existeixi una «infrautilització». El desajust es dona en tres nivells d'intensitat:

- Competències amb un desajust elevat: destaquen **coneixements relatius a xarxes socials i comunitats per Internet, coneixements i habilitats relatius a màquines i aparells electrònics bàsics i sensibilitat cap a temes mediambientals i socials i comprensió lectora en llengua estrangera.**
- Competències amb un desajust mitjà: destaquen **coneixements i habilitats en programes i aplicacions d'edició multimèdia, capacitat per treballar en un context divers i multicultural, capacitat crítica i comunicació escrita i oral en llengua estrangera.**
- Competències amb un desajust baix: destaquen **capacitat per assumir responsabilitats, adaptabilitat a noves situacions, i capacitat per prendre decisions.**

Cal destacar el desajust amb les competències d'idiomes, ja que són les que menys afirmen tenir els llicenciats/des i les que menys han adquirit en la universitat, i igualment són poc requerides.

8.5. Ajust entre el nivell obtingut a la universitat i el requerit per a la feina

A nivell general, cal destacar també que en la comparació entre el nivell obtingut en la universitat i el requerit per la feina, l'aportació de la universitat és per a tots els casos insuficient per cobrir el nivell que demana la feina. El resultat és esperable ja que les competències es van adquirint al llarg de la trajectòria formativa i laboral, però també podria ser indicatiu (ja que finalment les competències dels llicenciats/des són superiors a les requerides a la feina) que la dotació de competències de les universitats pot estar servint de base per al desenvolupament d'altres habilitats més complexes o més difícils d'adquirir sense una aplicació pràctica.

Novament trobem tres nivells de desajust:

- Alt: el nivell proporcionat per la universitat és molt inferior al requerit per la feina. Això passa sobretot en **comunicació oral en llengua estrangera, capacitat per gestionar la pressió, comunicació escrita en llengua estrangera, comunicació oral i comprensió lectora en llengua estrangera**
- Mitjà: competències per les quals es dona un desajust intermedi, com **adaptabilitat a noves situacions, capacitat per treballar en un context internacional, capacitat per a la resolució de problemes, capacitat per assumir responsabilitats i capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.**
- Baix: en aquestes competències la universitat cobreix pràcticament la totalitat del nivell que es requereix per a la feina. Destaquen **capacitat per treballar en equip, domini de les competències específiques de la titulació, coneixements relatius a les xarxes socials i comunitats per Internet, habilitats de navegació i cerca per Internet, comunicació escrita i sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.**

9. Competències en llengües estrangeres

El domini de llengües estrangeres ha estat sempre un tema de debat en l'entorn educatiu, predominant la percepció a priori del baix nivell competencial al respecte. Les conclusions que es recullen en aquest informe van en aquest sentit, com ja s'ha pogut veure en l'apartat anterior amb les competències genèriques. Per conèixer quins idiomes dominen més els llicenciats/des, se'n recull la valoració en tres aspectes: comprensió, conversació i lectura; en una escala d'1-nul, 2-bàsic, 3-intermedi, 4-alt. Els idiomes valorats són alemany, xinès mandarí, francès, anglès, italià i portuguès.

De tots aquests idiomes, els més freqüents entre els titulats/des són l'anglès (3,24 de comprensió, 3,03 de conversació i 3,15 escriptura) i el francès, amb una nota mitjana de domini inferior a l'anglès que descendeix significativament pel que fa a la capacitat d'establir una conversa en aquesta llengua. Pel que fa a les altres quatre llengües analitzades, en cap se supera el nivell bàsic.

10. Competències en la cerca de feina

En aquesta primera edició del baròmetre s'inclou la valoració d'un grup de competències relacionades amb la cerca de feina com a part dels components que determinen l'ocupabilitat dels titulats/des universitaris. No formen part de les competències adquirides durant la trajectòria acadèmica però la tendència cap a una formació integral i l'acompanyament dels estudiants abans, durant i després de la seva experiència universitària ha portat a les institucions d'educació superior a ampliar les seves funcions i serveis en aquest aspecte.

Els llicenciats/des han valorat vuit competències relacionades amb la cerca de feina: **capacitat per trobar ofertes laborals a través dels diversos mitjans disponibles, coneixement i aprofitament de les xarxes socials informals per a la cerca de feina, capacitat per completar el currículum vitae, elaborar sol·licituds de feina i cartes de presentació, habilitats per a l'entrevista i presentació, accés a referències, autoconeixement de debilitats i fortaleses, coneixement de les oportunitats en el mercat de treball en què s'ubica i capacitat per organitzar un pla de cerca de feina.**

La valoració s'ha fet des de dues perspectives: nivell que declaren tenir, i nivell que els ha proporcionat el seu pas per la universitat; en una escala d'1 (més alt) a 7 (més baix). En les vuit competències, el nivell adquirit en la universitat és clarament inferior al nivell que la persona entrevistada declara tenir. En conjunt, entre elles no hi ha diferències significatives quant a la valoració. L'**autoconeixement de debilitats i fortaleses** és la competència millor valorada des de les dues vessants, 5,52 el nivell que tenen actualment i 3,57 el nivell adquirit en la universitat. En l'altre extrem, el de pitjor valoració, es troba la **capacitat per organitzar un pla de cerca de feina**: els universitaris declaren un nivell mitjà de 4,80 i un nivell adquirit de 2,76. La pitjor competència des de l'òptica universitària no és aquesta, però, sinó el **coneixement de les xarxes socials per a la cerca de feina**.

Com s'ha dit, s'ha de tenir en compte que la universitat en els darrers anys ha millorat molts d'aquests aspectes i, previsiblement, si la cohort d'estudi fos més recent els resultats serien més favorables